

PŘÍRODOVĚDA

2. období (4.-5. třída)

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. *Vzdělávací oblast předmětu*

- Vytváření pevné soustavy klíčových poznatků významných pro poznávací a praktické činnosti, užitečných pro budoucí život, potřebných pro dorozumívání s lidmi a pro orientaci v kulturních a civilizačních výtvořech a hodnotách
- Chápání významu získaných vědomostí ve vzájemných souvislostech a postupné vytváření uceleného obrazu přírodní a společenské skutečnosti
- Aplikace získaných vědomostí při řešení poznávacích a praktických úloh
- Osvojení si dovednosti samostatně pracovat s učebnicí a učebními texty, samostatně vyhledávat informace, třídit je a zpracovávat, dělat si samostatně poznámky
- Uplatňování myšlenkových operací v různých učebních i praktických situacích
- Osvojení si poznávacích dovedností
- Vytváření předpokladu pro vytváření citlivého vztahu k okolnímu prostředí, odpovědnost člověka za zachování života na Zemi i odpovědnosti za svoje zdraví a v souvislosti s tím i význam biologických věd

2. *Časová dotace*

- Ve 4. a 5. ročníku – 2 vyučovací hodiny týdně
- Na tento předmět využíváme 1 disponibilní hodinu v 5. roč.

3. *Místo realizace*

- Třídy – multimediální učebny
- Vycházky, exkurze
- Pobyty v přírodě
- Počítačové učebny

4. *Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí*

Navazovat na vlastní zkušenosti žáků, využívat mezipředmětových vztahů, teoretické znalosti si ověřovat také v praxi – různé exkurze, poznávací výlety, zájezdy, školy v přírodě, vycházky. Nacvičovat poskytnutí první pomoci / přiměřeně věku/, účastnit se výuky dopravní výchovy na dopravním hřišti v Oslavanech.

V procesu výuky žáci získávají vědomosti a dovednosti, rozvíjejí se schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje.

5. Formy a metody práce

- Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich napodobování v modelových hrách, výměna zkušeností a zážitků žáků.
- Práce s učebnicí a odbornou literaturou– vyhledávání textů
- Vyhledávání zajímavostí na internetu, v knihovně
- Vlastní poznatky a zážitky z dovolené
- Návštěva muzeí
- Jednoduché pokusy, výstavky, sledování vývinu rostlin, ukázky přírodnin
- Praktické dovednosti – nácvik první pomoci, aj.

6. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení, upřednostňujeme osobní možnosti žáka a prezentace jeho vlastních výsledků, zároveň jej vedeme ke spolupráci a práci v týmu.
- Vhodnou motivací vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci a k rozvíjení všestrannosti, představitivosti a fantazie.
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků, propojování poznatků do širších celků na základě širokého spektra informačních zdrojů.
- Žáci se učí pracovat s chybou, snaží se o sebehodnocení, poznávají smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok.
- Motivujeme žáky k účasti na přírodovědných soutěžích. Ve spolupráci s OÚ Neslovce se žáci podílejí na úpravách životního prostředí v obci a okolí.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Žáci jsou motivováni k řešení problémových úloh z praktického života, k překonávání případných nezdarů a ke kritickému hodnocení výsledku svých činů.
- Snažíme se ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání.
- V dětech vytváříme pozitivní a aktivní postoj k řešení ekologických a globálních otázek.

Kompetence komunikativní

- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory za použití ústního projevu, gestikulace, písemného nebo výtvarného vyjádření a to kultivovaným způsobem a v mezích etiky.

- Žáci se zdokonalují ve vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni, učí se obhajovat svoje názory, naslouchat druhým a hodnotit jejich názory, učí se základním pravidlům diskuze.

Kompetence sociální a personální

- Žáci se učí vytvářet si pozitivní představu o sobě samém. Na základě schopnosti organizovat si práci, ovládat své chování a jednání, schopnosti zastávat různé role ve skupině si žáci utvářejí pocit vlastní hodnoty, sebedůvěry a sebeúcty.
- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině, schopnosti navození příjemné pracovní atmosféry, schopnosti nabízet a přijímat pomoc druhých.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k úctě ke kulturním a historickým tradicím, pomáháme jim orientovat se v poslání divadla, filmu a dalších médií.
- Ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku. Společně s žáky zajišťujeme estetické a kultivované prostředí ve škole a jejím okolí, zapojujeme se do třídění odpadu.
- V návaznosti na pravidla chování vytvořená ve třídách žáci chápou školní řád a utvářejí si odpovídající žebříček hodnot.

Kompetence pracovní

- Žáci si vštěpují pozitivní přístup k výsledkům pracovních činností také z hlediska ochrany zdraví (možná zdravotní a hygienická rizika při práci a jejich eliminace) a životního prostředí.
- Žáci se učí pracovat nejen podle předem stanoveného postupu, ale hledají vlastní cesty a způsoby řešení.
- Výuku zpestřujeme exkurzemi a naučnými pobyty v přírodě. Výsledky práce prezentují před kolektivem, ve školním časopisu, na webových stránkách školy.

Kompetence digitální

Žáci

- využívají digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby zkvalitnili výsledky své práce
- kriticky hodnotí přínosy a reflektují rizika využívání digitálních technologií
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednájí eticky

7. Postupy při realizaci klíčových kompetencí

- Vyhledávání a třídění informací
- Užívání správné terminologie
- Respektování názorů a zkušeností žáků
- Vytváření komunikativních příležitostí
- Posilování osobní sebedůvěry žáka
- Vytváření prostoru pro osobní aktivitu a iniciativu
- Důraz na výstižnou argumentaci
- Utváření pozitivního vztahu k přírodě
- Posilování komplexního pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou
- Využívání poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování
- Využívání pochopení vztahů mezi jevy a obory pro praktický život